

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/79/2018
Identifikačné číslo spisu: 1212213818
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1212213818.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N. W., bývajúceho v U., zastúpeného JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie 13, proti žalovanému Ministerstvu obrany Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova 8, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51 C 116/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2016 sp. zn. 3 Co 230/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. novembra 2016 sp. zn. 3 Co 230/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 15. januára 2014 č. k. 51 C 116/2012-145, ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý a žalovanému nebola priznaná náhrada trov konania. Krajský súd tiež rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že rozsudok okresného súdu potvrdil, pretože je vecne správny a nakoľko sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatoval správnosť jeho dôvodov (podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. [ďalej len „CSP“]). V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa dokazovania - navrhnutými svedkami - konštatoval, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“) vo vzťahu k tvrdeniu prečo nevykonal navrhnuté dôkazy uviedol, že vykonanie ich výsluchov by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania; ich výsluchom by nedošlo k objasneniu skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci samej. Rovnako vo vzťahu k označeným listinám (zápis z jednania Vojenskej rady NGŠ OSQ SR zo 14. januára 2009 a všetkých písomností spojených s podaním trestných podaní na osobu žalobcu zo strany L. z VOP a IMO MO SR) súd prvej inštancie uviedol, že nevykonal dokazovanie zaobstaraním si týchto písomností, nakoľko uvedené listinné dôkazy nesúvisia s

prejednávanej vecou a ich vykonaním by neboli zistené žiadne skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. Nevykonaním uvedených dôkazov súd prvej inštancie postupoval v súlade s § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. K názoru žalobcu, že by svedectvom svedkov bola preukázaná existencia povinnosti žalovaného dementovať nepravdivé informácie zverejnené v tlači, uviedol, že k neexistencii tvrdenej povinnosti žalovaného sa dostatočne vyjadril súd prvej inštancie, a preto v súlade s zásadou hospodárnosti konania výsluch označených svedkov a dokazovanie označenými listinami nevykonával. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podal 13. apríla 2017 proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť odvodil z § 420 písm. f/ CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces videl v tom, že žiadal, aby bola vylúčená verejnosť zo súdnych pojednávaní (aby neboli prerokované citlivé otázky pred verejnosťou v súvislosti s vykonávaním štátnej služby), na čo súd nereagoval. Nezákonnosť a nesprávnosť postupu videl aj v tom, že mu nebolo umožnené vypočutie svedkov, ktorí nemohli vypovedať o skutočnostiach spojených s jeho stiahnutím a tým by sa dokázali jeho tvrdenia a dosvedčili porušenie dobrých mravov a diskrimináciu jeho osoby, došlo podľa jeho názoru k porušeniu ústavných práv. Žiadal rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie odmietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné ako procesne neprípustné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 (tzv. zmatečnosť vady) a § 421 CSP (riešenie právnej otázky).

6. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné pojednanie dovolania. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne (a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti

dovolania) a subjektívne (osoba oprávnená podať dovolanie). (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344). V CSP sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené subjekty oprávnené podať dovolanie.

10. Vychádzajúc z uvedeného (bod 9. tohto rozhodnutia) dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), ktoré dovolanie spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) a dovolateľ v ňom napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým vo veci samej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

11. V danom prípade žalobca prípustnosť dovolania odvodil z § 420 písm. f/ CSP a porušenie práva na spravodlivý proces oprel o svoje námietky v procese dokazovania a nereakciu súdu na jeho požiadavku, aby bola vylúčená verejnosť zo súdnych pojednávaní.

12. Aj vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP (tak, ako v prípade ďalších vád zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa o u navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

16. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom, či mimosporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu

treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

17. Dovolateľ namietal nedostatky v procese dokazovania, keď súdy nižšej inštancie nedoplnili dokazovanie, resp. nevykonali ním navrhnuté dôkazy, k čomu dovolací súd uvádza, že súdy nižších inštancií neboli viazané návrhmi strán na vykonanie dokazovania a neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie stranám (§ 120 ods. 1 O.s.p., resp. § 132 ods. 1 CSP a § 185 ods. 1 až 3 CSP). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, mohlo to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999), čo nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. K uvedenému dovolací súd tiež poznamenáva, že už podľa predchádzajúcej úpravy (O.s.p.) dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového i mimosporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Na základe čoho je vyššie uvedená námietka dovolateľa neopodstatnená.

18. V súvislosti s ďalšou námietkou dovolateľa o nereakcii súdu na jeho požiadavku, aby bola vylúčená verejnosť zo súdnych pojednávaní, dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 176 ods. 1 CSP (§ 116 ods. 1 O.s.p.), podľa ktorého je pojednávanie zásadne verejné. Verejnosť možno na celé pojednávanie alebo na jeho časť vylúčiť, len ak by verejné prejednanie sporu ohrozilo ochranu utajovaných skutočností, citlivých informácií a skutočností chránených podľa osobitného predpisu (ďalej len „údaje chránené podľa osobitného predpisu“) alebo dôležitý záujem strany alebo svedka. Vylúčenie verejnosti súd vhodným spôsobom oznámi (§ 176 ods. 2 CSP, ktorý oproti § 116 ods. 3 O.s.p. rozšíril dôvody vylúčenia verejnosti z pojednávania s ohľadom na osobitný procesný režim pri prejednávaní citlivých informácií a skutočností chránených podľa osobitného predpisu, napr. zákon č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností, zákon o správe daní - Daňový poriadok č. 563/2009 Z.z., Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, atď.). Vzhľadom na námietku dovolateľa dovolací súd môže len konštatovať, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiaden podklad pre jej dôvodnosť. Zo zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie z 15. januára 2014 (č. l. 138 a nasl. spisu) vyplýva vyhlásenie uznesenia súdu prvej inštancie, že nevyklúča verejnosť z pojednávania, čo osvedčuje opak tvrdenia dovolateľa „o nereakcii súdu na jeho požiadavku o vylúčenie verejnosti z pojednávania“, pričom z tejto zápisnice nevyplýva, aby žalobca, hoci bol prítomný na pojednávaní, podal voči uvedenému rozhodnutiu námietky, resp. mal výhrady alebo inak vyjadril nespokojnosť s týmto rozhodnutím súdu. Náprava prípadného nesprávneho postupu súdu prvej inštancie v tomto smere bola daná tiež možnosťou podania odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorý žalobca v predmetnej veci aj využil. Bolo by neefektívne a aj nezmyselné považovať prípadné nedodržanie § 176 ods. 2 CSP súdom prvej inštancie za tzv. zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP a z tohto dôvodu zrušovať v dovolacom konaní rozhodnutia súdov v základnom konaní a vec vracieť na ďalšie konanie, hoci strana sporu (účastník konania) mala možnosť namietat' a skutkovo a právne dôvodit' nesprávnosť, či nezákonnosť postupu súdu prvej inštancie priamo na pojednávaní, resp. v opravnom konaní. Preto uvedená námietka, aj keby bola dôvodná, nebola spôsobilá mať za následok tzv. zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, a teda porušenie práva na spravodlivý proces (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 236/2010, 6 Cdo 417/2015, 6 Cdo 17/2017, 8 Cdo 136/2018).

19. So zreteľom na vyššie uvedené dovolanie žalobcu nie je prípustné podľa § 420 písm. f/ CSP, preto ho najvyšší súd odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.